

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Mgr. K. H.,** proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, zast. JUDr. Janem Sykou, advokátem, se sídlem Školská 12, Praha 1, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 4. 2011, č. j. 6 Ca 10/2008 – 49,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. 4. 2011, č. j. 6 Ca 10/2008 – 49, **se zrušuje.**

II. Rozhodnutí odvolacího kárného senátu České advokátní komory (žalované) ze dne 20. 9. 2007, sp. zn. K 105/03 a rozhodnutí kárného senátu kárné komise České advokátní komory ze dne 20. 9. 2006, sp. zn. K 105/03, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 5000 Kč do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím odvolacího kárného senátu České advokátní komory (žalované) ze dne 20. 9. 2007, č. j. K 105/03, bylo podle § 32 písm. c) vyhl. č. 244/1996 Sb., advokátní kárný řád (dále též „advokátní kárný řád“) zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí kárného senátu kárné komise České advokátní komory (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 20. 9. 2006, sp. zn. K 105/03, jímž byl žalobce uznán vinným kárným proviněním, jehož se dopustil tím, že *v trestní věci své klientky P. Č.,*

obžalované z trestného činu vraždy podle § 219 odst. 1, 2 písm. e) trestního zákona, vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 2 T 15/2003 poté, co byl dne 23. 5. 2003 soudem vyrozuměn o termínu hlavního líčení nařízeného na dny 19. 6. a 20. 6. 2003, dopisem ze dne 13. 6. 2003 doručeným Krajskému soudu v Praze dne 17. 6. 2003 soudu oznámil, že odstoupil od smlouvy o poskytování právních služeb obžalované P. Č. a protože se s obžalovanou P. Č. nedohodli jinak, ani P. Č. neučinila jiné opatření, její obhajobu při hlavním líčení ve dnech 19. 6. a 20. 6. 2003 nezajistil, čímž toto hlavní líčení zmařil, a tím nechránil a neprosazoval práva a oprávněné zájmy svého klienta, při výkonu advokacie nejednal svědomitě a nevyužíval důsledně všechny zákonné prostředky a v jejich rámci neuplatňoval v zájmu klienta vše, co by podle svého přesvědčení pokládal za prospěšné, při výkonu advokacie nepostupoval tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu, za tímž účelem nedodržoval Pravidla profesionální etiky ukládající mu povinnost všeobecně poctivým, čestným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu, dávat přednost oprávněným zájmům klienta před vlastními zájmy a vůči soudům zachovávat náležitou úctu, do doby 15-ti dnů ode dne, kdy odstoupil od smlouvy o poskytování právních služeb nečinil veškeré neodkladné úkony tak, aby klient neutrpěl na svých právech nebo oprávněných zájmech újmu, když se s klientem nedohodli jinak a klient ani neučinil jiné opatřením, čímž porušil § 16 odst. 1, 2 a § 17 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii ve spojení s článkem 4 odst. 1, článek 6 odst. 1 a čl. 17 odst. 1 Pravidel profesionální etiky a § 20 odst. 4 zákona o advokacii, za což mu bylo uloženo kárné opatření podle § 32 odst. 3 písm. c) zákona o advokacii – pokuta ve výši 25 000,- Kč.

V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaná poukázala na obsah stížnostního a kárného spisu a konstatovala, že po skutkové stránce není pochyb o tom, že mezi kárně obviněným a jeho klientkou P. Č. byla uzavřena smlouva o poskytnutí právní pomoci, na jejímž základě kárně obviněný vykonával právní pomoc spojenou s obhajobou v trestní věci. Krajský soud v Praze nařídil jednání na dny 19. 6. a 20. 6. 2003, o čemž byl žalobce vyrozuměn dne 23. 5. 2003. Přestože žalobce dříve průběžně informoval klientku o jednotlivých úkonech v trestní věci, s připojením žádosti o zaplacení další zálohy, posléze s urgencí, a poté pod pohrůžkou odstoupení od smlouvy, odstoupení realizoval teprve dne 13. 6. 2003 podáním doručovaným klientce a soudu. Z ničeho neplyne, že by klientka žalobci sdělila, že na splnění povinnosti stanovené v § 20 odst. 4 zákona o advokacii netrvá. Proto zřejmě bylo nezbytné hlavní líčení odvolat, neboť zřetelně nebylo jiné možnosti, jak v takovém případě obhajobu zajistit.

Za podstatné žalovaná označila především skutečnost, že aniž by žalobce disponoval pozitivním stanoviskem klientky, zřetelně vyjadřujícím, že klientka netrvá na splnění povinnosti vykonat neodkladné úkony v 15-ti dnech poté, co od smlouvy o poskytování právních služeb advokát odstoupil, takové úkony žalobce nevykonal a v přímém důsledku této nečinnosti bylo hlavní líčení zmařeno a nebyl dán prostor k tomu, aby mohly být zájmy klientky žalobce řádně uplatněny a hájeny. Žalovaná dále uvedla, že bylo-li od smlouvy odstoupeno v tak bezprostřední blízkosti dříve nařízeného hlavního líčení v trestní věci, a to pro důvody uváděné samotným kárně obviněným, tedy, že nebyly složeny požadované zálohy, jde zjevně o postup, kdy advokát upřednostňuje zájmy své vlastní nad zájmy svého klienta.

Žalovaná nepřisvědčila námitce žalobce na nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ve vztahu k výši uložené pokuty. Vytkla sice v tomto

směru správnímu orgánu prvního stupně nedostatek odůvodnění jeho rozhodnutí, avšak dospěla k závěru, že se nejedná o nedostatek, který by mohl zvrátit její závěr. Shledala totiž, že uložené kárné opatření je přiměřené s ohledem na § 32 odst. 3 písm. c) zákona o advokacii, podle kterého lze uložit pokutu až do výše 100 násobku minimální měsíční mzdy, stanovené zvláštním právním předpisem. Limitem je § 24 odst. 2 advokátního kárného řádu, podle kterého je při ukládání kárného opatření třeba přihlížet k povaze skutku a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k osobě kárně obviněného, míře jeho zavinění, jakož i k jeho osobním poměrům. Žalovaná dospěla k závěru, že s ohledem na tato kritéria bylo kárné opatření ve formě pokuty, uloženo správně, zejména s ohledem na povahu vlastního skutku, když jiné kárné opatření není na místě a pokuta byla uložena při dolní hranici stanoveného rozpětí. Žalovaná uzavřela, že jde o závažné porušení povinností a nejsou zde dány důvody, které by odůvodňovaly uložení jakékoliv jiné sankce. Výši uloženého kárného opatření označila žalovaná jako přiměřenou.

Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu, v níž v prvé řadě namítal, že žalovaná se nevypořádala se všemi odvolacími námitkami. Poukázal na odvolací námitku, v níž namítal, že mu nebylo doručeno vyrozumění o nařízení jednání kárného senátu na den 20. 9. 2006 (kdy bylo rozhodnuto), ačkoli o jednáních předchozích byl vždy vyrozuměn dopisem předsedy kárného senátu doručeným do vlastních rukou. Podle § 13 odst. 4 advokátního kárného řádu je přitom zapotřebí dodržet při doručování pětidenní lhůtu přede dnem, kdy se má jednání konat. Žalobce dále upozornil na skutečnost, že ve svém odvolání namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu prvního stupně pro nedostatek odůvodnění sankce a pro porušení procesních předpisů, kdy přípravné úkony k prověření, zda ke kárnému provinění došlo, byly delší dvou měsíců, což podle žalobce představuje porušení § 33 odst. 2 zákona o advokacii. Se žádnou z těchto odvolacích námitek se ovšem žalovaná v napadeném rozhodnutí podle žalobce vůbec nevypořádala, přestože nedostatek odůvodnění sankce i její výše ve svém rozhodnutí připouští. Považuje jej však za vadu, která sama o sobě nemůže zvrátit závěr odvolacího kárného senátu. Žalobce v této souvislosti zmínil, že smyslem odvolacího řízení je přezkum odvoláním napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předchází, nikoli nahrazení činnosti správního orgánu prvního stupně.

Žalobce považuje za procesní pochybení žalované rovněž to, že odvolání zamítala a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila podle advokátního kárného řádu, přestože tak měla učinit podle § 35 odst. 3 zákona o advokacii.

Dále namítá, že žalovaná vydala své rozhodnutí v nesprávném složení odvolacího kárného senátu. Ačkoliv představenstvo ČAK na svém zasedání ve dnech 7. – 8. 11. 2005 zřídilo dva odvolací kárné senáty ve složení 1. senát předseda: JUDr. Jan Brož, členové senátu: JUDr. David Uhlíř a JUDr. Petr Mrázek; 2. senát předseda: JUDr. Milan Kyjovský, členové senátu: JUDr. Petr Poledník a JUDr. Radim Miketa, rozhodnutí v kárné věci žalobce učinil zcela jiný odvolací kárný senát ve složení předseda: JUDr. Jiří Všetečka, členové senátu: JUDr. Petr Poledník a JUDr. Radim Miketa.

Žalovaná se podle žalobce nevypořádala ani s jeho námitkou na porušení zásady individuální odpovědnosti advokáta za kárné provinění. Poukázal na § 20 odst. 4 zákona

o advokacii a dovozoval, že je viněn prakticky z toho, že klient neučinil jiné opatření a advokát má nést odpovědnost v kárném řízení fakticky za nečinnost třetí osoby.

Žalobce dále namítal, že nebyla zjištěna pro rozhodnutí zcela zásadní věc, a sice, zda jeho klientka trvala či nikoliv na tom, aby ji nadále obhajoval, resp. činil neodkladné úkony. Žalovaná přitom tvrdí, že žalobce nedisponuje pozitivním stanoviskem klienta k této problematice. Zákon o advokacii však nestanoví, že musí jít o písemné sdělení klienta, resp. neukládá advokátu povinnost písemné prohlášení klienta obstarávat. Ve světle uvedeného považuje žalobce za nepochopitelné, proč byl opomenut návrh na doplnění dokazování výslechem dotčené klientky. Rozhodnutí žalované se přitom ani nezmiňuje o tom, proč tomuto návrhu nebylo vyhověno, resp. že byl vůbec učiněn.

Žalobce požádal o přiznání odkladného účinku žaloby a navrhl, aby městský soud rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zrušil, věc vrátil žalované k dalšímu řízení a uložil žalované povinnosti nahradit žalobci náklady tohoto řízení.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 7. 7. 2008, č. j. 6 Ca 10/2008 – 25, návrh žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě zamítl.

Rozsudkem ze dne 7. 4. 2011, č. j. 6 Ca 10/2008 – 49, pak žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Městský soud shledal, že je závažným porušením povinnosti advokáta, jestliže do doby 15 dnů ode dne, kdy jednostranně odstoupil od smlouvy o poskytování právních služeb, nečinil veškeré neodkladné úkony tak, aby klient neutrpěl na svých právech nebo oprávněných zájmech újmu. Ze správního spisu měl soud za jednoznačně prokázané, že ze strany žalobce došlo ke zmaření hlavního líčení v trestní věci klientky žalobce, nařízeného na dny 19. 6 a 20. 6. 2003. Jak totiž vyplývá z časové souslednosti doložené ve spise, oznámení o odstoupení od smlouvy o poskytování právních služeb datované dne 13. 6. 2003, včetně oznámení žalobce, že se k hlavnímu líčení nedostaví, bylo doručeno Krajskému soudu v Praze až dne 17. 6. 2003, přičemž vyrozumění o konání hlavního líčení žalobce obdržel již dne 23. 5. 2003. Je tak nepopiratelné, že žalobce nezajistil účast advokáta při hlavním líčení v trestní věci a toto hlavní líčení bylo zmařeno.

Městský soud přisvědčil žalované, že advokát je povinen při svém rozhodování chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta, je povinen jednat čestně a svědomitě a je povinen především po dobu 15 dnů ode dne, kdy odstoupil od smlouvy o poskytování právních služeb činit veškeré neodkladné úkony tak, aby klient neutrpěl na svých právech nebo oprávněných zájmech újmu. Jak vyplývá ze správního spisu, žalobce se s klientkou nedohodl jinak a klientka neučinila jiné opatření. Bylo proto povinností žalobce zajistit účast svou nebo jiného advokáta při hlavním líčení dne 19. 6. 2003 a 20. 6. 2003. Žalovaná proto podle městského soudu oprávněně v popsaném jednání žalobce spatřovala porušení povinností advokáta stanovených v § 16 odst. 1, 2 zákona o advokacii a ustanovení § 17 tohoto zákona ve spojení s čl. 4 odst. 1 a čl. 6 odst. 1 a čl. 17 odst. 1 Pravidel profesionální etiky advokátů ČR a § 20 odst. 4 zákona o advokacii. Faktické ukončení zastupování oznámením o ukončení zastupování jak klientce, tak soudu, je třeba hodnotit jako jednání, které nepřispívá k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu a které by odpovídalo zásadám řádného vztahu k soudu. Žalobce si musel být vědom, že jeho jednání bude za daných

okolností znamenat zmaření hlavního líčení, neboť v případě tak závažného trestného činu (vražda) nebude možné zajistit obhajobu obžalované. Jeho klientka jiného zástupce neměla a v nemožnosti konání hlavního líčení lze tak spatřovat i její újmu, neboť došlo k nečekanému oddálení projednání trestní věci. Městský soud vzal za prokázané, že v případě žalobce došlo k porušení § 20 odst. 4 zákona o advokacii.

Městský soud dále neshledal důvodnou námitku žalobce, že žalovaná napadeným rozhodnutím odvolání zamítla a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila podle advokátního kárného řádu, ačkoli tak měla učinit podle zákona o advokacii. Nedostatek citace ustanovení § 35 odst. 3 zákona o advokacii, když je ve výroku rozhodnutí žalované uvedena citace ustanovení § 32 písm. c) advokátního kárného řádu, který je prováděcím předpisem k tomuto zákonu a zákon dále rozvíjí, totiž podle městského soudu neznamená, že by žalovaná nepostupovala podle zákona o advokacii a že by tento nedostatek měl za následek nezákonnost tohoto rozhodnutí.

Městský soud nepřisvědčil ani námitkám žalobce na nedostatečné zjištění skutkového stavu, neboť z obsahu spisu je dostatečně zřejmé, že žalobce nezajistil účast svoji nebo jiného advokáta při hlavním líčení ve dnech 19. 6. 2003 a 20. 6. 2003, tudíž nečinil po dobu 15 dnů ode dne, kdy odstoupil od smlouvy (13. 6. 2003), neodkladné úkony pro žalobkyni. Důvodnou neshledal ani námitku, že při rozhodování žalované nebyla ověřena zásadní skutečnost, zda klientka žalobce trvala či nikoliv na tom, aby ji žalobce obhajoval. Zdůraznil, že odstoupením od smlouvy za situace, kdy klientka žalobci nesdělila, že na splnění této povinnosti netrvá, se žalobce nezbavil povinnosti jednat v souladu se zákonem o advokacii a pravidly etiky advokátského povolání.

Nedůvodnou shledal městský soud rovněž námitku žalobce, že mu nebylo doručeno vyrozumění o nařízení jednání kárného senátu na den 20. 9. 2006 a že nebyla dodržena pětidenní lhůta pro doručení přede dnem, kdy se má jednat. Z dodejky založené ve spisu je totiž zřejmé, že obsílka k jednání kárného senátu byla dne 11. 9. 2006 doručena do sídla kanceláře žalobce a převzata jeho pracovnicí. Soud poukázal na povinnost advokáta přijímat ve svém sídle poštu a uzavřel, že vyrozumění o nařízení jednání bylo žalobci řádně doručeno a namítaná lhůta byla dodržena.

K námitce, že odvolací kárný senát rozhodoval v nesprávném složení, městský soud poukázal na ustanovení § 35 odst. 2 zákona o advokacii a konstatoval, že z obsahu neveřejné části zápisu z jednání 12. schůze představenstva České advokátní komory konané dne 13. - 14. 11. 2006 má za prokázané, že bylo rozhodováno řádně ustanoveným odvolacím senátem ve složení JUDr. Jiří Všetečka, předseda senátu a JUDr. Petr Poledník a JUDr. Radim Miketa, členové senátu. Z předloženého zápisu z jednání 12. schůze představenstva žalované konané ve dnech 13. – 14. 11. 2006 je v neveřejné části uvedeno, že se představenstvo dohodlo na rozšíření počtu členů odvolacích senátů a se souhlasem JUDr. Všetečky ho jednomyslně jmenuje členem odvolacího senátu. Dále představenstvo jednomyslně rozhodlo tak, že všichni členové senátu jsou oprávněni vystupovat v jednotlivých věcech jako předsedové senátu, tj. dle pověření v té které věci ad hoc, podle určení předsedy a členů kárného senátu. Ze zápisu z jednání 13. schůze představenstva žalované vyplývá, že dne 12. 12. 2006 bylo rozhodnuto, že odvolání v kárné věci žalobce, vedené pod č. j. K 105/03, bude projednávat senát, jehož předsedou je JUDr. Všetečka.

Městský soud dále uvedl, že zmaření hlavního líčení ve věci nutné obhajoby je závažným porušením povinnosti advokáta a nelze připustit tvrzení žalobce, že o závažné porušení nejde. Pokuta byla podle městského soudu uložena v souladu s § 32 odst. 3 písm. c) zákona o advokacii a zaplacení uložené pokuty ve výši 25 000 Kč nemůže podle jeho názoru – způsobem zákonem předpokládaným - žalobce nijak ohrozit.

Proti tomuto rozsudku Městského soudu v Praze podal žalobce (dále též „stěžovatel") včas kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s."). Stěžovatel namítal, že městský soud se žalobními tvrzeními a důkazy provedenými v rámci ústních jednání dostatečně nevypořádal, neprovedl jím navrhovaný důkaz. Skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá podle stěžovatele oporu v kárném spisu.

Stejně jako již v žalobě znovu namítal, že odvolací kárný senát nebyl řádně ustanoven, neboť JUDr. Jiří Všetečka, který v jeho kárné věci odvolacímu kárnému senátu předsedal, nebyl řádně ustanoven představenstvem žalované. Pokud žalovaná předložila část zápisu z jednání představenstva žalované, jednalo se o dodatečně vyrobenou listinu bez jakékoli verifikace. Za celé roky právě jen JUDr. Všetečka byl jmenován v neveřejné části jednání 12. schůze představenstva žalované. Zatímco na první schůzi představenstva po sněmu žalované ve dnech 7. – 8. 11. 2005 byly ustaveny dva odvolací kárné senáty, v nichž JUDr. Všetečka nebyl (o čemž žalovaná veřejně informovala své členy prostřednictvím internetu i Bulletinu advokacie), tento byl jmenován samostatně, neveřejně (tajně) tak, aby o jeho jmenování členové žalované oficiálně vůbec nevěděli. O tom také představenstvo neposkytlo žádnou veřejnou informaci. Podle stěžovatele nebylo a není dosud jasné, do jakého odvolacího senátu vlastně byl JUDr. Všetečka jmenován, namísto koho, resp. jak se složení odvolacích kárných senátů jeho jmenováním změnilo.

Pokud by se městský soud seznámil řádně se stavovskými předpisy, zjistil by z článku 8 odst. 8 organizačního řádu žalované, že se představenstvo žalované usnáší veřejným hlasováním. Z listiny, kterou žalovaná vydává za výpis z jednání 12. schůze představenstva žalované, nelze ani zjistit, zda a jak představenstvo žalované hlasovalo. Výsledek hlasování by totiž měl být součástí veřejné části zápisu. Žalovaná však předložila zcela účelově toliko výpis z neveřejné části jednání představenstva, neboť si byla dobře vědoma, že v oficiálně zveřejněných informacích o jednání představenstva nebyla uvedena žádná volba ani jmenování JUDr. Všetečky členem odvolacího kárného senátu.

Stěžovatel dále namítal, že městský soud s poukazem na advokátní kárný řád odmítl provést důkaz rozlepením protokolu o hlasování, aby bylo nepochybně zjištěno, zda člen senátu JUDr. Miketa vůbec hlasoval v jeho kárné věci a jakým způsobem. V této souvislosti poukázal na skutečnost, že závěr zápisu z jednání odvolacího kárného senátu je již předepsán a připraven k podpisu předsedy, 1 a 2 člena senátu. Jestliže podpis JUDr. Mikety chybí, lze se podle stěžovatele oprávněně domnívat, že jednání odvolacího kárného senátu ani řádně neproběhlo, všichni jeho členové nebyli současně přítomni a že zápis byl vyhotovován dodatečně a dodatečně také (spolu s protokolem o hlasování) podepisován.

Podle stěžovatele však zejména nebyl řádně zjištěn skutkový stav, kárným žalobcem mu nebyla prokázána vina, naopak stěžovatel musel dokazovat svou nevinu. Žádný z kárných senátů (správních orgánů) nepostupoval v souladu s § 15 odst. 2 advokátního kárného řádu, tedy tak, aby jednání směřovalo k opatření podkladů pro spravedlivé posouzení a rozhodnutí věci.

Dále pak stěžovatel zopakoval, že se předmětného hlavního líčení nemohl zúčastnit, neboť v té době již nebyl obhájcem tehdy obžalované P. Č., která nejenže netrvala na tom, aby ve lhůtě 15 dnů činil další neodkladné úkony, ani jeho účast u soudu nepožadovala, ale také vůbec podnět ke kárnému řízení nedala. Stěžovatel by pochopil, kdyby to byl právě klient, který podá na advokáta stížnost za utrpěnou újmu na svých právech, ocitne-li se v trestním řízení bez obhájce, paní P. Č. však na dalším zastoupení stěžovatelem netrvala. Nabízený důkaz výslechem P. Č. jako svědkyně v kárné věci stěžovatele žádný ze správních orgánů neprovedl.

Stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že odročením hlavního líčení jeho klientka žádnou újmu na svých právech neutrpěla. Pokud stěžovatel respektoval její přání, nelze dovozovat, že by jednal nečestně a nesvědomitě, resp. snižoval důstojnost advokátního stavu. Z hlediska zákonnosti průběhu trestního řízení by se stěžovatel účastnil hlavního líčení jako obhájce, jehož obhajobu klient nepožaduje a jeho obhajoba tak ze žádného úkonu samotného klienta nevyplývá (udělenou plnou moc k obhajobě stěžovatel vypověděl, s čímž klientka souhlasila a jinou mu neudělila). Ze stejných důvodů stěžovatel nezajišťoval svou substituci, neboť substituent odvozuje svá oprávnění k zastoupení advokáta od něho samého. Nemá-li advokát žádný titul k tomu, aby mohl klienta obhajovat, nemůže ho mít ani jeho substituent. Stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že neměl žádnou povinnost zajistit účast advokáta na hlavním líčení ve dnech 19. – 20. 6. 2003 u Krajského soudu v Praze a striktně se řídil pokyny klienta.

Podle náhledu městského soudu na věc by hlavní líčení zmařil i advokát, jemuž by klient plnou moc odvolal a advokát by se k soudu z tohoto důvodu nedostavil. Přitom jde v principu o tutéž situaci chybějícího zmocnění k obhajobě i samotné účasti na jednání soudu.

Stejně jako již v žalobě stěžovatel dále namítal, že k jednání kárného senátu na den 20. 9. 2006 nebyl řádně předvolán, jelikož mu předvolání nebylo doručeno.

Městský soud podle názoru stěžovatele nevzal v úvahu formální vady řízení, které žalobou napadenému rozhodnutí žalované předcházely, ani nedostatečně zjištěný skutkový stav během obou kárných řízení.

Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud poté, co nařídí jednání a dokazování doplní čtením usnesení sněmu žalované ze dne 8. 11. 1999, kterým se schvaluje organizační řád žalované, rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. 4. 2011, č. j. 6 Ca 10/2008 – 49, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti k námitce stěžovatele, že řízení odvolacího kárného senátu neproběhlo řádně, neboť odvolací kárný senát nebyl řádně

ustanoven, uvedla, že jde o námitku, která již byla v řízení před městským soudem vyvrácena. Vyjádřila přesvědčení, že odvolací kárný senát byl ustanoven v souladu s § 35 odst. 2 zákona o advokacii. K výtce stěžovatele, že předseda odvolacího kárného senátu byl jmenován neveřejně, žalovaná stejně jako při ústním jednání před městským soudem uvedla, že jmenování kárných senátů je zapsáno v neveřejné části zápisů z jednání představenstva nikoliv proto, aby byly utajovány odvolací kárné senáty, ale proto, aby veřejnou součástí zápisu, který je zveřejňován na webových stránkách ČAK, nebyla informace, který advokát, např. v tomto konkrétním případě stěžovatel, je kárně stíhán. Pokud stěžovatel postrádá zápis o tom, zda bylo hlasováno na 12. schůzi představenstva veřejně nebo tajně, pak proto, že ani u ostatních hlasování zapsaných též ve veřejné části zápisu není uveden způsob hlasování, neboť se hlasuje až na nepatrné výjimky veřejně. Tajné hlasování je používáno při volbách. K tvrzení stěžovatele, že část zápisu je dodatečně vyrobenou listinou bez jakékoli verifikace, žalovaná uvedla, že jde o fotokopii příslušné části kompletního zápisu verifikovaného tajemníkem ČAK.

Stěžovatelův rozbor postupu při vyhotovení zápisu o jednání odvolacího kárného senátu, stejně jako námitku stěžovatele, že řízení odvolacího kárného senátu neproběhlo řádně, považuje žalovaná za snahu odvádět pozornost od kárného provinění dedukcemi z vlastních vyvrácených tvrzení, když od tvrzení, že klientka netrvala na neodkladných úkonech (které vyvozuje z toho, že vzala na vědomí sdělení stěžovatele, že se hlavního líčení neúčastní), dospívá k tomu, že jeho obhajobu při hlavním líčení nechtěla a dokonce, že se striktně řídil pokyny klientky. Uvedené považuje žalovaná u advokáta za nepřípustnou neznalost, anebo nepřípustnou manipulaci z fakty, když nerozlišuje mezi odstoupením od smlouvy o poskytování právních služeb a vypovězením plné moci.

K námitce, že k jednání kárného senátu dne 20. 9. 2006 nebyl stěžovatel řádně předvolán žalovaná zopakovala, že předvolání bylo podle dodejky dodáno do sídla stěžovatele dne 11. 9. 2006. Návrh na výslech bývalé klientky stěžovatele, označila žalovaná za nadbytečný s tím, že v odůvodnění správního rozhodnutí je uvedeno, proč nebyl výslech proveden, když samotný postup a vyjádření stěžovatele postačovaly ke zjištění skutkové stavu, že zde nebyla před uplynutím 15 denní lhůty dohoda s klientkou ani důkaz o tom, že by se klientka zařídila jinak, či sdělila, že na splnění povinnosti jejího zastupování netrvá. To, že klientka vzala na vědomí jednostranné prohlášení stěžovatele, že se hlavního líčení nezúčastní, není žádným úkonem, který by výše zmíněné možnosti naplnil.

Žalovaná navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a které by jej opravňovaly se od uplatněných důvodů kasační stížnosti odchýlit. Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že je důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně zmínil ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. Namítal rovněž, že se městský soud nevypořádal se žalobními tvrzeními a důkazy

provedenými v rámci ústních jednání, tedy vadu řízení uvedenou v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Z textu kasační stížnosti tak je tudíž zřejmé, že ji stěžovatel podal z důvodu uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodů tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat též z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se stěžovateli podařilo dovolat důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, neboť je přesvědčen, že jednání, které je stěžovateli kladeno za vinu není kárným proviněním ve smyslu § 32 odst. 1 zákona o advokacii.

V posuzované věci bylo předmětem přezkumného soudního řízení rozhodnutí žalované ze dne 20. 9. 2007, č. j. K 105/03, kterým bylo podle § 32 písm. c) advokátního kárného řádu zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 20. 9. 2006, sp. zn. K 105/03, podle něhož se žalobce dopustil kárného provinění blíže popsaného již v narační části tohoto rozsudku, za což mu bylo uloženo kárné opatření podle § 32 odst. 3 písm. c) zákona o advokacii – pokuta ve výši 25 000 Kč.

Na úrovni zákona je kárná odpovědnost advokátů a kárné řízení upraveno v hlavě IV. zákona o advokacii. Ustanovení týkající se kárného řízení obsahuje dále prováděcí předpis k zákonu o advokacii - advokátní kárný řád, na který odkazuje § 35e odst. 1 zákona o advokacii, podle něhož podrobnosti o kárném řízení stanoví kárný řád.

Podle § 16 odst. 1 zákona o advokacii, *advokát je povinen chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta a řídit se jeho pokyny. Pokyny klienta však není vázán, jsou-li v rozporu s právním nebo stavovským předpisem; o tom je advokát povinen klienta přiměřeně poučit.*

Podle odst. 2 téhož ustanovení, *při výkonu advokacie je advokát povinen jednat čestně a svědomitě; je povinen využívat důsledně všechny zákonné prostředky a v jejich rámci uplatnit v zájmu klienta vše, co podle svého přesvědčení pokládá za prospěšné.*

Podle § 17 zákona o advokacii, *advokát postupuje při výkonu advokacie tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu; za tím účelem je zejména povinen dodržovat pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže. Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže stanoví stavovský předpis.*

Podle § 20 odst. 3 zákona o advokacii, *advokát je oprávněn odstoupit od smlouvy o poskytování právních služeb, nesložil-li klient přiměřenou zálohu na odměnu za poskytnutí právních služeb, ačkoliv byl o to advokátem požádán.*

Podle odst. 4 téhož ustanovení, *nedohodne-li se advokát s klientem jinak nebo neučiní-li klient jiné opatření, je advokát povinen po dobu 15 dnů ode dne, kdy podle odstavců 1 až 3 odstoupil od smlouvy o poskytování právních služeb, činit veškeré neodkladné úkony tak, aby klient neutrpěl na svých právech nebo oprávněných zájmech újmu. To neplatí, pokud klient advokátovi sdělí, že na splnění této povinnosti netrvá.*

Podle § 32 odst. 1 zákona o advokacii, *advokát a advokátní koncipient jsou kárně odpovědni za kárné provinění.*

Podle odst. 2 téhož ustanovení, *kárným proviněním je závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností stanovených advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi tímto nebo zvláštním zákonem nebo stavovským předpisem.*

Podle § 24 odst. 1 advokátního kárného řádu, *kárný senát vysloví, že se kárně obviněný dopustil kárného provinění, jestliže bylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž byla podána kárná žaloba, že tento skutek je kárným proviněním a že jej spáchal kárně obviněný.*

Podle odst. 2 téhož ustanovení advokátního kárného řádu, *při rozhodování o upuštění od uložení kárného opatření podle § 32 odst. 5 zákona a při ukládání kárného opatření přihlíží kárný senát zejména k povaze skutku a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k osobě kárně obviněného a míře jeho zavinění, jakož i k jeho osobním poměrům.*

Podle čl. 4 odst. 1 usnesení představenstva České advokátní komory č. 1/1997 ze dne 31. října 1996, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky (dále též „pravidla“), *advokát je všeobecně povinen poctivým, čestným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu.*

Podle čl. 6 odst. 1 pravidel, *oprávněné zájmy klienta mají přednost před vlastními zájmy advokáta i před jeho ohledem na jiné advokáty.*

Podle čl. 17 odst. 1 pravidel, *vůči soudům, rozhodčím orgánům, orgánům veřejné správy a jiným orgánům, které rozhodují v právních věcech, jakož i vůči osobám, které plní jejich úkoly, je advokát povinen zachovávat náležitou úctu a zdvořilost.*

Stěžovatel v kasační stížnosti mimo jiné namítal, že mu kárným žalobcem nebyla prokázána vina, naopak sám musel dokazovat svou nevinu. Nejvyšší správní soud se tedy nejprve musel zabývat otázkou, zda jednání stěžovatele naplňuje znaky kárného provinění ve smyslu § 32 odst. 2 zákona o advokacii, tedy zda se vůbec dopustil závažného či opětovného zaviněného porušení povinnosti stanovených mu tímto nebo zvláštním zákonem či stavovským předpisem. Posouzení této otázky je přitom stěžejní pro rozhodování v této věci.

Městský soud v kasační stížností napadeném rozsudku dospěl k závěru, že žalovaná oprávněně ve zjištěném a výše popsaném jednání žalobce spatřovala porušení povinností advokáta stanovených v § 16 odst. 1, 2 zákona o advokacii a ustanovení § 17 tohoto zákona ve spojení s čl. 4 odst. 1 a čl. 6 odst. 1 a čl. 17 odst. 1 Pravidel profesionální etiky advokátů ČR a § 20 odst. 4 zákona o advokacii. Faktické ukončení zastupování oznámením o jeho ukončení jak klientce, tak soudu, je podle městského soudu třeba hodnotit jako jednání, které je v rozporu s povinností uvedenou v § 16 odst. 1 zákona o advokacii (podle něhož je advokát povinen chránit práva a oprávněné zájmy klienta a řídit se jeho pokyny), jakož i jednání, které nepřispívá k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu a které neodpovídá zásadám řádného vztahu k soudu. Žalobce si totiž musel být vědom, že jeho jednání bude za daných okolností znamenat zmaření hlavního líčení, neboť v případě tak závažného trestného činu (vražda) nebude možné zajistit obhajobu obžalované. Jeho klientka jiného zástupce neměla a v nemožnosti konání hlavního líčení lze spatřovat podle městského soudu i její újmu, neboť došlo k nečekanému oddálení projednání trestní věci. Městský soud tak označil za prokázané, že v případě žalobce došlo k porušení § 20 odst. 4 zákona o advokacii.

Nejvyšší správní soud uvedeným závěrům Městského soudu nepřisvědčil, neboť má za to, že jednání stěžovatele vůči jeho klientce a potažmo vůči soudu nelze považovat za kárné provinění.

Ustanovení § 16 odst. 1 a 2 zákona o advokacii ukládá advokátovi povinnost chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta, řídit se jeho pokyny, při výkonu advokacie jednat čestně a svědomitě; využívat důsledně všechny zákonné prostředky a v jejich rámci uplatnit v zájmu klienta vše, co podle svého přesvědčení pokládá za prospěšné. Nejvyšší správní soud má za to, že samotné odstoupení od smlouvy o poskytování právních služeb neznamená v posuzované věci porušení některé z povinností uložených advokátovi v § 16 odst. 1 a 2 zákona o advokacii, neboť nepředstavuje vlastní výkon obhajoby klientky, tedy prosazování a hájení jejích práv a zájmů. Kárné provinění musí vždy znamenat určité porušení právních povinností, jehož následkem je ohrožení hodnot, které jsou chráněny zákonem o advokacii a prováděcími předpisy. Tyto znaky charakterizující kárné provinění však jednání stěžovatele postrádá.

Nejvyšší správní soud připouští, že postup stěžovatele, jímž ukončil zastupování klientky obžalované ze zvlášť závažného zločinu vraždy, ke kterému došlo dopisem stěžovatele ze dne 13. 6. 2003 a krajskému soudu bylo oznámeno (poštou doručeno) dne 17. 6. 2003, tj. 2 dny před hlavním líčením, nařízeným na dny 19. – 20. 6. 2003, ztížilo postup krajského soudu v této trestní věci, nicméně nejde o jednání advokáta takového charakteru

a intenzity, které by bylo možno pokládat za kárné provinění ve smyslu zákona o advokacii a předpisů výše citovaných, tedy za jednání spočívající v porušení nejen § 16 odst. 1, 2, ale i § 17 a § 20 odst. 4 zákona o advokacii ve spojení s článkem 4 odst. 1, článek 6 odst. 1 a čl. 17 odst. 1 Pravidel profesionální etiky.

Předmětné odstoupení od smlouvy o poskytování právních služeb ze strany stěžovatele nepochybně znamenalo určitou komplikaci v činnosti krajského soudu, neboť ten musel (s ohledem na skutečnost, že obžalovaná - klientka stěžovatele - nebyla již nadále zastoupena, ačkoliv šlo o řízení, v němž je zastoupení advokátem povinné ve smyslu § 36 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád), hlavní líčení odročit, neboť doba od 17. 6. 2003, kdy mu bylo doručeno vyrozumění o odstoupení stěžovatele od poskytování právních služeb, do dne, na který byl stanoven počátek hlavního líčení, nebyla dostatečně dlouhá k tomu, aby mohl otázku zastoupení klientky stěžovatele vyřešit jinak. Nejvyšší správní soud však má za to, že uvedené komplikace, které stěžovatel svým odstoupením od právního zastoupení způsobil, nemohou představovat chování snižující důstojnost advokátního stavu ve smyslu § 17 zákona o advokacii, či ve smyslu čl. 4 odst. 1 Pravidel, když nelze říci, že by jím stěžovatel porušil pravidla profesionální etiky. Lze si jen stěží za daných okolností představit jak, tedy v jakém směru či jakým způsobem by nutnost odročení soudního jednání, byť z důvodu spočívajícího na straně stěžovatele, mohla ohrozit důstojnost advokátního stavu.

Nejvyšší správní soud dále z ničeho nezjistil, že by stěžovatel porušil čl. 17 odst. 1 pravidel, tedy nezachovával náležitou úctu a zdvořilost vůči soudu. JUDr. Oldřiška Rysová, předsedkyně trestního senátu Krajského soudu v Praze, v přípise ze dne 27. 6. 2003, sp. zn. 2 T 15/2003, adresovaném žalované uvedla, že jí dne 17. 6. 2003 bylo poštou doručeno sdělení ze dne 13. 6. 2003, že stěžovatel odstoupil od smlouvy o poskytování právních služeb obžalované a k hlavnímu líčení se nedostaví. Dále zmínila, že se pokusila stěžovatele telefonicky kontaktovat a ověřit důvod odstoupení, případně se dohodnout na dalším postupu, přičemž ji sekretářka stěžovatele sdělila, že stěžovatel je na dovolené a vrátí se v pondělí dne 23. 6. 2003. Chování stěžovatele označila za neseriozní vůči soudu i vůči klientce.

Z tohoto přípisu krajského soudu nicméně podle Nejvyššího správního soudu nevyplývá, že by stěžovatel vůči soudu nezachovával náležitou úctu a zdvořilost, tedy, že by se dopustil vůči soudu nějakého neslušného útoku znevažujícího postavení a význam této instituce. Nevyplývá z něj ani to, že by se takového jednání dopustil opakovaně, event., že by je snad bylo možno pokládat za obstrukční či za zneužití práva. Nelze přehlédnout, že advokát vykonával svým odstoupením od smlouvy za daných okolností jen to, co mu zákon umožňuje. Problematickým by bylo jeho jednání v případě, že by se jednalo o zneužití tohoto práva. Jen zneužité právo by totiž nemohlo požívat zákonné ochrany. Takovému závěru však skutkové okolnosti nenasvědčují. Podle právnické literatury *je zneužitím práva situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. O chování toliko zdánlivě dovolené jde z toho důvodu, že objektivní právo nezná chování zároveň dovolené a zároveň nedovolené; vzhledem k tomu, že ze zásady lex specialis derogat legi generali vyplývá, že zákaz zneužití práva je silnější, než dovolení dané právem, není takové chování výkonem práva, ale protiprávním jednáním (viz.*

Knapp, V.: Teorie práva. C. H. Beck, Praha, 1995, s. 184-185). Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, proto soud neposkytne ochranu.“ Nelze říci, že by stěžovatel v projednávané věci vykonával své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného.

Nejvyšší správní soud sice chápe rozhořčení krajského soudu nad poněkud nestandardním a z pohledu soudu stav věci komplikujícím jednáním stěžovatele, nicméně má za to, že je třeba přihlédnout též k tomu, že stěžovatel od smlouvy o poskytování právních služeb své klientce neodstoupil dva před konáním hlavního líčení, ale šest dní před tímto termínem, přičemž tak neučinil bez důvodu, ale proto, že klientka vzdor opakovaným výzvám nezaplatila ani z části náklady obhajoby a nebyla naděje, že by tak byla schopna učinit v budoucnu. V jednání stěžovatele nelze proto spatřovat prvky neuctivého a nezdvořilého jednání vůči soudu ve smyslu již zmíněného čl. 17 odst. 1 Pravidel.

Podle Nejvyššího správního soudu nelze předmětné odstoupení stěžovatele od smlouvy hodnotit ani jako porušení čl. 4 odst. 1 Pravidel, tedy nepoctivé, nečestné a neslušné chování vůči klientce, neboť dopis, kterým stěžovatel své klientce sdělil, že odstupuje do smlouvy o poskytování právních služeb je formulován uctivě, slušně a byl učiněn několik dní před zahájením hlavního líčení. Klientce stěžovatele musel být zřejmý také důvod, který k tomuto kroku stěžovatele vedl, neboť stěžovatel ji v minulosti opakovaně vyzýval k zaplacení nákladů obhajoby (jednalo se o dopisy ze dne 12. 3. 2003 a 14. 4. 2003), přičemž v dalším dopise ze dne 12. 5. 2003 ji rovněž uvědomil o možnosti odstoupení od smlouvy o poskytování právních služeb, pokud stěžovateli náklady obhajoby nezaplatí.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na skutečnost, že v již zmíněném dopise ze dne 12. 5. 2003 stěžovatel svou klientku vyzval, aby mu částku ve výši 28 610,50 Kč, kterou dluží na nákladech obhajoby, zaplatila nejpozději do konce měsíce (tj. do 30. 5. 2003). Vyčkával pak zaplacení ještě dalších více než 10 dnů, neboť od smlouvy o poskytování právních služeb odstoupil až téměř uprostřed následujícího měsíce. I z tohoto je patrné, že se snažil hájit zájmy své klientky co nejdéle, přestože mu dlužila na nákladech obhajoby značnou částku a přestože se výzvy stěžovatele vůči jeho klientce k zaplacení nákladů obhajoby naprosto míjely účinkem. Tuto skutečnost je třeba hodnotit ve prospěch stěžovatele. Uvedený přístup stěžovatele nesvědčí o tom, že by porušil čl. 6 odst. 1 Pravidel, neboť svou klientku zastupoval i přesto, že mu náklady obhajoby neuhradila a od smlouvy o poskytování právních služeb odstoupil 13 dní po termínu, o kterém předtím svou klientku uvědomil. Takovéto chování stěžovatele nelze podle Nejvyššího správního hodnotit jako porušení povinnosti upřednostňovat zájmy klienta před zájmy vlastními. Nutno totiž přihlédnout k tomu, že výkon advokacie je podnikatelskou činností, která je vykonávána za účelem dosažení zisku. Zastupování na základě plné moci je smluvní vztah, ve kterém nemůže být advokát nucen setrvávat za situace, kdy je zjevné, že klient není ochoten či schopen svému zástupci hradit náklady obhajoby.

Žalovaná stěžovateli vytýkala rovněž porušení ustanovení § 20 odst. 4 zákona o advokacii, spočívající v porušení povinnosti zastupovat klienta po dobu 15 dnů ode dne odstoupení od smlouvy o poskytování právních služeb.

Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že ze strany stěžovatele nedošlo ani k porušení naposledy zmíněného ustanovení zákona o advokacii. Z jeho znění je totiž zřejmé, že povinnost advokáta zastupovat klienta po dobu 15 dnů ode dne, kdy odstoupil od smlouvy o poskytování služeb, se vztahuje na provádění neodkladných úkonů tak, aby klient neutrpěl újmu na svých právech nebo oprávněných zájmech. Zastupování v hlavním líčení však podle názoru Nejvyššího správního soudu nepředstavuje neodkladný úkon ve smyslu § 20 odst. 4 zákona o advokacii, neboť hlavní líčení při absenci právního zastoupení lze odročit a v praxi se tak také děje. Neodkladným úkonem má zákon na zřeteli úkony, jejichž nevykonáním by advokát porušil svou povinnost chránit a prosazovat práva a zájmy klienta, např. pokud by nevyhověl jeho pokynu k navržení důkazu, typicky např. výslechu svědka, apod. Nic takového v řízení tvrzeno nebylo a nelze tudíž stěžovatele vinit, že ve prospěch své klientky neprovedl v době 15 dnů ode dne, kdy odstoupil od smlouvy nějaký neodkladný úkon. V posuzované věci samotným odročením hlavního líčení nedošlo k újmě klientky stěžovatele v jejích právech a zájmech, neboť hlavní líčení proběhlo s největší pravděpodobnosti později, po vyřešení otázky jejího zastoupení.

Nutno připustit, že v důsledku odstoupení stěžovatele od smlouvy o poskytování právních služeb došlo k prodloužení trestního řízení, tedy k porušení práva klientky na rychlé projednání věci. S ohledem na skutkové okolnosti případu, kdy je ze správního spisu zřejmé, že klientka žalobce byla vyšetřována na svobodě a nikoliv vazebně, pak prodloužením trestního řízení nedošlo k citelnému zásahu do jejích práv (v důsledku prodloužení vazby). Odstoupení stěžovatele od plné moci nepředstavuje za daných okolností tak významný zásah, aby je bylo možné vyhodnotit jako újmu na právech nebo oprávněných zájmech klienta ve smyslu § 20 odst. 4 zákona o advokacii. V této souvislosti Nejvyšší správní soud jen pro úplnost – nad rámec potřebného odůvodnění - připomíná, že s ohledem na závěr jím v této věci učiněný je již naprosto nadbytečné zjišťovat postoj klientky stěžovatele k odstoupení od smlouvy o poskytování právních služeb, tj. zabývat se tím, zda toto odstoupení vzala pouze na vědomí či zda s ním vyslovila souhlas, nebo zda si dokonce takové odstoupení sama přála.

Nejvyšší správní soud tak s ohledem na výše uvedené uzavírá, že stěžovatel se kárného provinění nedopustil, neboť neporušil žádné ze shora uvedených ustanovení právních předpisů vztahujících se k výkonu advokacie. Závěr městského soudu o tom, že žalovaná rozhodla ve věci správně, pokud shledala, že stěžovatel se kárného provinění dopustil, tak není správný a stěžovatel se proto právem dovolal důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nesprávného posouzení právní otázky soudem.

Dalšími námitkami stěžovatele uplatněnými v kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud s ohledem na zásadu procesní ekonomie již nezabýval, neboť to nemá významu za situace, kdy dospěl k závěru, že se stěžovatel kárného opatření nedopustil a je tudíž zjevné, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů vůbec neměla být vydána.

Po stránce procesní je tedy s ohledem na výše uvedené zřejmé, že v projednávané věci mělo být rozhodnutí žalované Městským soudem v Praze pro nezákonnost zrušeno. Z povahy věci, tj. naplnění důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., zde nepřichází v

úvahu jakékoliv doplnění řízení, nebo vypořádání dalších žalobních námitek, které by bylo možné Městskému soudu v Praze uložit, a jehož výsledkem by mohl být jiný právní závěr. Pokud by totiž Nejvyšší správní soud zrušil toliko rozsudek Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení, Městský soud v Praze by v novém rozhodnutí - vázán závazným právním názorem vysloveným v rozsudku Nejvyššího správního soudu – pouze zopakoval argumentaci Nejvyššího správního soudu a ze stejných důvodů zrušil rozhodnutí žalované. Takový postup by neodpovídal zásadě rychlosti řízení a byl by procesně nehospodárný. Se zřetelem k tomu, že jak rozhodnutí žalované ze dne 20. 9. 2007, č. j. K 105/03, tak i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 20. 9. 2006, sp. zn. K 105/03 je stiženou nezákonností z důvodů popsaných výše, zrušil Nejvyšší správní soud podle § 78 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) téhož zákona rovněž uvedené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil kasační stížností napadený rozsudek Městského soudu v Praze. Věc mu však nevrátil k dalšímu řízení, neboť podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. současně zrušil žalobou napadené rozhodnutí žalované ze dne 20. 9. 2007, č. j. K 105/03. Podle § 78 odst. 4 s. ř. s. se věc vrací žalované k dalšímu řízení.

Žalovaná bude v dalším řízení postupovat podle § 23 písm. c) advokátního kárného řádu a stěžovatele zprostí kárné žaloby, neboť skutek, pro nějž byla kárná žaloba podána, není kárným proviněním.

Tímto právním názorem Nejvyššího správního soudu je žalovaná v dalším řízení podle § 78 odst. 5 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázána.

Podle § 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s., *rozhodl-li Nejvyšší správní soud současně o odmítnutí návrhu, zastavení řízení, o postoupení věci nebo způsobem podle odstavce 2, rozhodne i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu.*

O náhradě nákladů řízení před Městským soudem v Praze a řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že stěžovatel má právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil, neboť měl ve věci plný úspěch (§ 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s.).

Náhrada nákladů řízení je tvořena zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 2000 Kč a za kasační stížnost ve výši 3000 Kč, celkem tedy 5000 Kč. Jiné náklady řízení stěžovateli nevznikly, neboť jednání v této věci Nejvyšší správní soud nenařídil a stěžovatel nebyl v řízení před Nejvyšším správním soudem zastoupen. Stěžovatel jakožto advokát, totiž má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie a nemusel tak být v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen v řízení o kasační stížnosti. Celkovou částku náhrady nákladů řízení ve výši 5000 Kč je žalovaná povinna zaplatit stěžovateli do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. dubna 2012

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu